۶– آسم گندم یا غلات:

گرد و غبار ناشی از جابه‌جا کردن گندم و غلات ممکن است موجب ایجاد احساس سوزش و خارش در گلو و بینی افرادی شود که برای اولین بار با این نوع گرد و غبار تماس پیدا کرده‌اند. پس از مدتی نسبت به این نوع گرد و غبار نوعی تحمل ایجاد می‌شود. این بیماری به عنوان آسم گندم یا غلات شناخته شده و عوارض آسماتیک در آن‌ها به خوبی مشاهده می‌شود.



۷– ریه کشاورزان:

در اثر استنشاق گرد و غبار علوفه کپک زده، عارضه خاصی در کشاورزان ظاهر می‌شود که به نام ریه کشاورزان شناخته شده است. عوارض این بیماری عبارتند از: سرفه، تب و تنگی نفس.

استفاده از وسایل حفاظت فردی مناسب شامل ماسک، دستکش، لباس کار و ... کم هزینه‌ترین راه پیشگیری از بیماری‌های مرتبط با کشاورزی می‌باشد.

راهکارهای پیشنهادی برای کاهش شیوع بیماری ریه کشاورزان:

خشک کردن مؤثر یونجه، علف و غلات قبل از ذخیره کردن آنها، استفاده از سیستم بذر پاش مکانیکی، تهویه بهتر ساختمان‌های مزرعه و آموزش افراد در معرض خطر می‌تواند مفید باشد.

۸– عوامل بیولوژیکی:

این بیماری‌ها می‌توانند ناشی از ویروس‌ها، باکتری‌ها، انگل‌ها، قارچ‌ها و ... باشند. اما در محیط‌های روستایی با توجه به شرایط کار و زندگی، بیماری‌های مشترک انسان و دام از جمله هاری، تب مالت، سالک، سیاه زخم، برخی انگل‌ها و کیست هیداتیت می‌باشد کهمهم‌تر بوده و شیوع بیشتری دارند.برای پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های عفونی ناشی از کار، **رعایت بهداشت فردی و نکات ایمنی در کار** ضروری می‌باشد.

تدوین:

اصغر صادقی، کارشناس واحد بهداشت حرفه‌ای

منابع:

۱– کتاب کلیات بهداشت حرفه‌ای، دکتر علیرضا چوبینه و همکاران، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ویرایش دوم، چاپ هفتم، سال ۱۳۸۸.

۲– کتاب کار سالم و ایمن در محیط‌های کشاورزی، مهندس فریبا امیری و همکاران، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی همدان، چاپ اول سال ۱۳۹۴.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت بهداشتی

شبکه بهداشت و درمان شهرستان آوج

بیماری‌های شغلی کشاورزی و دامپروری





انتشارات کمیته علمی– اجرایی آموزش و ارتقای سلامت (۳)

مقدمه:

کشاورزی به عنوان یکی از ارکان توسعه و خودکفایی ایران از اهمیت بسزایی برخوردار است. رویکرد جهانی کشاورزی استفاده بهینه از زمین، آب، نیروی انسانی، کاهش مصرف سموم و کودهای شیمیایی در جهت تولید محصول سالم و حفظ محیط زیست می‌باشد که در مسیر رسیدن به این اهداف نیروی انسانی سالم و پویا، نقش کلیدی را ایفا می‌کند.

عوامل زیان‌آور در کشاورزی و دامپروری:

گرما، سرما، پرتو مستقیم آفتاب، سموم، گرد و غبارهای آلی، فرآورده‌های گیاهی و میکروارگانیسم‌ها، عوامل زیان‌آور در مشاغل کشاورزی و دامپروری هستند.

۱- گرفتگی عضلانی و خستگی:

این مشکل به هنگام فعالیت شدید بدنی در محیط گرم ایجاد می‌شود و فرد از حالت تهوع، استفراغ و خستگی به همراه انقباضات شدید عضلانی شکایت می‌کند. بهترین راه درمان آن جبران آب و املاح از دست رفته و استراحت می‌باشد.



۲- عوارض سرمایی:

عوارض موضعی ناشی از سرما از کهیر و مورمور شدن تا سرمازدگی و یخ زدگی می‌باشد. استفاده از پوشش گرم و مناسب، استراحت در محیط گرم، استفاده از غذا و آشامیدنی‌های گرم برای پیشگیری از سرما توصیه می‌شود.

۳- پرتو مستقیم آفتاب:

اشعه ماوراء بنفش خورشید و مادون قرمز در تماس مستقیم و طولانی مدت ایجاد اثرات نامطلوب می‌کنند. حداکثر زمان انتشار اشعه ماوراء بنفش از ساعت ۱۰ صبح تا ۳ عصر می‌باشد. سوختگی پوست، سرطان پوست (با درجات مختلف)، آسیب به قرنیه و عدسی چشم از جمله کاتاراکت یا آب مروارید و... از عوارض مهم نور خورشید می‌باشد. استفاده از پوشش‌های مناسب (لباس، کلاه و...)، ضدآفتاب و عینک‌های آفتابی از توصیه‌های مهم برای پیشگیری از عوارض نور خورشید است.



۴- سموم و ترکیبات شیمیایی مورد استفاده در کشاورزی:

در محیط‌های شغلی روستایی مواجهه با سموم و ترکیبات شیمیایی زیاد است و بعضی از آن‌ها فوق‌العاده سمی هستند. هنگام کار با این مواد باید به کلیه نکات ایمنی و توصیه‌های کارخانه سازنده توجه کرد. در صورت مسمومیت فرد، هنگام مراجعه به مراکز درمانی، به همراه داشتن بروشور یا برچسب بطری یا ظرف حاوی سم در درمان کمک کننده است.

۵- گرد و غبارهای آلی و عوامل گیاهی:

در صورت عدم رعایت نکات ایمنی، گرد و غبار حاصل از جابه‌جایی گندم، یونجه، غلات و پنبه و هم‌چنین گرد و غبار ناشی از خرد کردن محصولات (خرمن‌کوبی و ...) می‌تواند باعث ایجاد عوارض ریوی مانند آسم شود.

